

R
Z-21
(1999)

Georg-Eckert-Institut BS78

1 156 634 5

ISTORIA ȘI TRADIȚIILE MINORITĂȚII GERMANE

Programa școlară de *Istoria și tradițiile minorității germane*

a fost aprobată prin

ORDIN AL MINISTRULUI

nr. 4237 din 23.08.1999

Georg-Eckert-Institut
für internationale
Schulbuchforschung
Braunschweig
- Bibliothek -

2007 | 1589

R
2-21
(1555)

NOTĂ DE PREZENTARE

Obiectul de studiu Istoria și tradițiile minorității germane își propune să ofere elevilor cunoștințe despre trecutul și prezentul germanilor din România, menite să contribuie la raportarea față de ținutul natal. Din această perspectivă, elevii învață despre viața, munca, credința și cultura diferitelor comunități germane din România, dar în mod deosebit despre cea din ținutul în care trăiesc. În același timp, preocuparea privind evenimentele istorice va conduce la o mai bună înțelegere a prezentului și la trezirea, adâncirea și susținerea interesului pentru istoria și cultura germană din România.

Elaborarea programei de Istoria și tradițiile minorității germane a pornit de la următoarele premise:

- introducerea noului plan-cadru și implicit a obiectului Istoria și tradițiile minorităților la clasele a VI-a și a VII-a cu o oră de trunchi comun (pentru învățământul în limbile minorităților naționale);
- dezvoltarea unei strategii didactice pornind de la obiective care favorizează formarea de competențe și atitudini specifice unui domeniu de cunoaștere;
- abordarea istoriei dintr-o perspectivă interetnică și interculturală (este fundamentală în acest sens folosirea noțiunii de civilizație în diversitatea sa spațio-temporală și ca realitate complexă la nivelul unor comunități diferite);
- asigurarea coerenței la nivelul ariei curriculare Om și societate (prin stabilirea de legături cu programele de Istorie, Geografie și Cultură civică) și între arii curriculare (prin realizarea conexiunilor cu programa de Limbă și literatură maternă);
- proiectarea unui set unitar de obiective cadru și de referință pentru Istoria și tradițiile tuturor minorităților, în corelație cu obiectivele programei generale de istorie.

În acest context, structura programei de față cuprinde: obiective cadru, urmărite pe parcursul celor doi ani de studiu; obiective de referință, exemple de activități de învățare și conținuturi proiectate pentru fiecare dintre cele două clase.

În actuala prezentare, programa de Istoria și tradițiile minorității germane apare ca un instrument util de lucru nu numai pentru profesorii care predau această disciplină, dar și pentru colegii lor din aria curriculară Om și societate care intră astfel în contact cu realități mai puțin abordate și interesante prin încărcătura lor culturală.

Temele și activitățile de învățare propuse reprezintă o ofertă de cunoaștere flexibilă, posibil de adaptat condițiilor concrete ale fiecărei comunități.

OBIECTIVE CADRU

1. Cunoașterea și folosirea termenilor specifici istoriei și civilizației germane
2. Cunoașterea și utilizarea surselor referitoare la trecutul și prezentul comunităților germane
3. Înțelegerea timpului și a spațiului istoric în contextul civilizației germane
4. Participarea la activitățile de interes local care să valorizeze pozitiv relațiile dintre minoritatea germană și populația majoritară

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

1. Cunoașterea și folosirea termenilor specifici istoriei și civilizației germane

Obiective de referință

Pe parcursul clasei a VI-a, se recomandă următoarele activități:

- 1.1 să recunoască termeni specifici istoriei și civilizației germane
- 1.2 să facă analogii între termenii germani și cei românești

Exemple de activități de învățare

Pe parcursul clasei a VI-a, se recomandă următoarele activități:

- identificarea termenilor necesari pentru prezentarea unei teme;
- comparare de termeni folosind surse diferite de informare.

2. Cunoașterea și utilizarea surselor documentare referitoare la trecutul și prezentul comunităților germane

Obiective de referință

Pe parcursul clasei a VI-a, se recomandă următoarele activități:

- 2.1 să comenteze surse diferite despre trecutul și prezentul comunităților germane
- 2.2 să compare surse istorice diferite care se referă la același subiect

Exemple de activități de învățare

Pe parcursul clasei a VI-a, se recomandă următoarele activități:

- alcătuirea unei expoziții cu obiecte vechi;
- prezentarea modului de funcționare a bibliotecii, arhivei, muzeului.
- exerciții de comparare a surselor istorice.

3. Înțelegerea timpului și a spațiului istoric în contextul civilizației germane

Obiective de referință

Pe parcursul clasei a VI-a, se recomandă următoarele activități:

- 3.1 să identifice elemente comune și deosebiri între comunitățile germane din România
- 3.2 să precizeze cadrul geografic și contextul social-politic corespunzător fiecărei perioade din istoria comunității germane
- 3.3 să recunoască personalități reprezentative pentru cultura germană

Exemple de activități de învățare

Pe parcursul clasei a VI-a, se recomandă următoarele activități:

- descrierea unor sărbători și obiceiuri locale;
- elaborarea unei cronologii a evenimentelor din istoria localității sau a regiunii;
- proiectarea itinerarului unei excursii tematice.

4. Participarea la activitățile de interes local care să valorizeze pozitiv relațiile dintre minoritatea germană și populația majoritară

Obiective de referință

Pe parcursul clasei a VI-a, se recomandă următoarele activități:

- 4.1 să relateze experiențe rezultate din contactul cu diferite comunități etnice
- 4.2 să-și asume responsabilități în protejarea patrimoniului cultural
- 4.3 să manifeste disponibilitate pentru participarea la proiecte comunitare

Exemple de activități de învățare

Pe parcursul clasei a VI-a, se recomandă următoarele activități:

- prezentarea unei vizite sau a unei excursii tematice;
- vizitarea unor organizații cetățenești și instituții ale statului în scopul cunoașterii activității acestora;
- alcătuirea planului unui proiect pentru protejarea mediului;
- participarea la proiecte de conservare a patrimoniului cultural local.

CONȚINUTURI

1. Locul natal și regiunea

- Așezarea localității natale în mediul geografic
- Cunoașterea unor construcții pe baza exteriorului și a funcției lor: biserici/ biserici-cetate, fortificații, case de locuit în orașe și sate
- Evenimente importante pentru istoria locală și regională

2. Comunitățile germane. Privire istorică de ansamblu

- Coordonate definiției ale comunității germane
- Grupurile de germani și așezarea lor pe teritoriul de azi al României: condițiile istorice, reglementările juridice
- Dezvoltarea politică: autonomia sașilor transilvăneni, reprezentarea politică a șvabilor, situația șvabilor sătmăreni
- Specificul localităților rurale
- Orașele și dezvoltarea lor economică: meșteșugurile (breslele), comerțul, instituții financiare

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

1. Cunoașterea și folosirea termenilor specifici istoriei și civilizației germane**Obiective de referință**

Pe parcursul clasei a VII-a, se recomandă următoarele activități:

- 1.1 să explice în termeni accesibili vârstei noțiuni specifice civilizației germane
- 1.2 să utilizeze termeni specifici civilizației germane în diferite contexte de comunicare

Exemple de activități de învățare

Pe parcursul clasei a VII-a, se recomandă următoarele activități:

- alcătuirea unor glosare pe o temă indicată;
- alcătuirea unei lucrări scrise despre vestigii istorice din localitate.

2. Cunoașterea și utilizarea surselor documentare referitoare la trecutul și prezentul comunităților germane**Obiective de referință**

Pe parcursul clasei a VII-a, se recomandă următoarele activități:

- 2.1 să relateze oral sau în scris aspecte din tradițiile germanilor din alte zone ale României sau din afara granițelor
- 2.2 să identifice legături între cauzele și consecințele evenimentelor și/ sau proceselor istorice studiate

Exemple de activități de învățare

Pe parcursul clasei a VII-a, se recomandă următoarele activități:

- dezbateri pe baza surselor cadru indicate;
- familiarizare cu metoda interviului;
- comentarea obiectivității/ subiectivității surselor istorice.

3. Înțelegerea timpului și a spațiului istoric în contextul civilizației germane**Obiective de referință**

Pe parcursul clasei a VII-a, se recomandă următoarele activități:

- 3.1 să facă legături între diferite aspecte ale istoriei germanilor și ale istoriei altor popoare
- 3.2 să exprime opinii despre personaje și evenimente istorice

Exemple de activități de învățare

Pe parcursul clasei a VII-a, se recomandă următoarele activități:

- alcătuirea unui ghid turistic al localității;
- culegerea unor legende, povestiri, anecdote;
- exerciții care solicită exprimarea opiniilor;
- alcătuirea de biografii ale personalităților studiate.

4. Participarea la activitățile de interes local care să valorizeze pozitiv relațiile dintre minoritatea germană și populația majoritară**Obiective de referință**

Pe parcursul clasei a VII-a, se recomandă următoarele activități:

- 4.1 să observe stereotipurile reciproce manifestate în cadrul relațiilor dintre etnia germană și alte etnii
- 4.2 să contribuie efectiv la acțiuni de conservare și valorificare a patrimoniului de identitate etnică din localitate

Exemple de activități de învățare

Pe parcursul clasei a VII-a, se recomandă următoarele activități:

- dezbateri pe cazuri reale sau imaginare de evenimente care implică stereotipii;
- realizarea de proiecte finalizate cu elaborarea de portofolii.

CONȚINUTURI

1. Comunitățile germane. Privire istorică de ansamblu

- Minoritatea germană în 1918
- Minoritatea germană înaintea și după cel de-al doilea război mondial: identificarea națională, acțiunile de strămutare, participarea la război, deportările, situația de după 1944
- Minoritatea germană după 1989: exodul, perspective
- Personalități de seamă ale comunităților germane

2. Cultură și tradiții

- graiurile
- portul popular
- tradiții: cu ocazia unor sărbători religioase, a unor sărbători populare; tradiții culinare
- viața religioasă: lăcașuri de cult, credință, confesiuni
- arta populară: olăritul, broderiile
- literatura și arta germanilor din România: scriitori, poeți, pictori, sculptori, compozitori
- forme de organizare obștească: vecinătățile, asociațiile.

